

Ġabra tal-ġurisprudenza

SENTENZA TAL-QORTI TAL-ĠUSTIZZJA (Il-Ħames Awla)

9 ta' Novembru 2016*

“Rinviju għal deċiżjoni preliminari — Kooperazzjoni ġudizzjarja f'materji ċivili — Proċeduri ta' insolvenza — Regolament (KE) Nru 1346/2000 — Artikolu 4 — Effetti previsti mil-legiżlazzjoni ta' Stat Membru fuq il-kreditu li ma kinux is-sugġett tal-proċedura ta' insolvenza — Dekadenza — Natura fiskali tal-kreditu — Assenza ta' effett — Artikolu 15 — Kuncett ta' 'kawzi pendenti' — Proċeduri ta' eżekuzzjoni forzata — Esklużjoni”

Fil-Kawża C-212/15,

li għandha bhala sugġett talba għal deċiżjoni preliminari skont l-Artikolu 267 TFUE, imressqa mit-Tribunalul Mureş (qorti reġjonali ta' Mureş, ir-Rumanija), b'deċiżjoni tal-24 ta' April 2015, li waslet fil-Qorti tal-Ġustizzja fit-8 ta' Mejju 2015, fil-proċedura

ENEFI Energiahatekonysagi Nyrt

vs

Direcția Generală Regională a Finanțelor Publice Brașov (DGRFP),

IL-QORTI TAL-ĠUSTIZZJA (Il-Ħames Awla),

komposta minn J. L. da Cruz Vilaça, President ta' Awla, M. Berger (Relatur), A. Borg Barthet, E. Levits u F. Biltgen, Imħallfin,

Avukat Ġenerali: M. Bobek,

Reġistratur: L. Carrasco Marco, Amministratur,

wara li rat il-proċedura bil-miktub u wara s-seduta tal-14 ta' April 2016,

wara li kkunsidrat l-osservazzjonijiet ipprezentati:

— għall-Gvern Ungeriz, minn M. Fehér, G. Koós u M. Bóra, bhala aġenti,

— għall-Gvern Olandiż, minn M. Bulterman u M. de Ree, bhala aġenti,

— għall-Kummissjoni Ewropea, minn M. Wilderspin, bhala aġent, assistit minn D. Calciu, avukat,

wara li semgħet il-konkluzjonijiet tal-Avukat Ġenerali, ipprezentati fis-seduta tad-9 ta' Ġunju 2016,

tagħti l-preżenti

* Lingwa tal-kawża: ir-Rumen.

Sentenza

- 1 It-talba għal deċiżjoni preliminari tirrigwarda l-interpretazzjoni tal-Artikolu 4 tar-Regolament tal-Kunsill (KE) Nru 1346/2000, tad-29 ta' Mejju 2000, dwar proċedimenti ta' falliment (ĠU Edizzjoni Speċjali bil-Malti, Kapitolu 19, Vol. 1, p. 191).
- 2 Din it-talba giet ipprezentata fil-kuntest ta' kawża bejn ENEFI Energiahatekonysagi Nyrt (iktar 'il quddiem "ENEFI"), li qabel kienet E-Star Alternativ Energiaszolgaitato Nyrt, u d-Direcția Generală Regională a Finanțelor Publice Brașov (DGRFP) [direttorat ġenerali reġjonali tal-finanzi pubbliċi ta' Brașov, ir-Rumanija) (iktar 'il quddiem id-"DGRFP Brașov")], dwar l-eżekuzzjoni forzata, fuq talba ta' DGRFP Brașov, ta' kreditu fiskali.

Il-kuntest ġuridiku

Id-dritt tal-Unjoni

- 3 Il-premessi 12, 20 21 u 23 tar-Regolament Nru 1346/2000 jistabbilixxu:

“(12) Dan ir-Regolament jawtorizza l-proċedimenti prinċipali ta' falliment [ta' insolvenza] li jinbdeu fl-Istat Membru fejn id-debitur ikollu iċ-ċentru prinċipali ta' l-interessi tiegħu. Dawn il-proċedimenti għandhom l-iskop universali u l-għan li jkopru l-assi kollha tad-debitur. Sabiex tiġi protetta d-diversità ta' interessi, dan ir-Regolament jippermetti proċedimenti sekondarji li jinfethu sabiex jimxu flimkien mal-proċedimenti prinċipali. Proċedimenti sekondarji jistgħu jinfethu fl-Istat Membru fejn id-debitur ikollu stabbiliment. L-effetti ta' proċedimenti sekondarji huma limitati għall-assi li jinsabu f'dak l-Istat. Regolu mandatorji ta' koordinazzjoni mal-proċedimenti prinċipali jissodisfaw il-ħtieġa ta' unità fil-Komunità.

[...]

(20) [...] Sabiex jiġi assigurat ir-rwol dominanti tal-proċediment prinċipali ta' falliment, il-likwidatur fi proċedimenti bħal dawk għandu jinghata diversi possibbiltajiet għal intervent fi proċedimenti sekondarji ta' falliment li jkunu pendenti fl-istess żmien. Per eżempju, dan għandu jkun jista' jipproponi pjan ta' ristrutturar jew komposizzjoni jew għar-realizzazzjoni ta' l-assi fil-proċedimenti sekondarji ta' falliment li jkunu ser jiġu sospizi.

(21) Kull kreditur, li jkollu ir-residenza abitwali tiegħu, id-domicilju jew l-uffiċju rreġistrat fil-Komunità, għandu jkollu d-dritt li jipprezenta t-talbiet tiegħu f'kull waħda mill-proċedimenti ta' falliment pendenti fil-Komunità u li jkollhom x'jaqsmu ma' l-assi tad-debitur. Dan għandu japplika wkoll għall-awtoritajiet tat-taxxi u għall-istituzjonijiet tas-sigurta soċjali. B'dana kollu, sabiex ikun assigurat trattament egwali tal-kredituri, it-tqassim tal-proċedimenti għandu jkun ikkoordinat. [...]

[...]

(23) Dan ir-Regolament għandu jesigi, għall-materji koperti minnu, regoli uniformi dwar kunflitt ta' ligijiet, li jibdlu, fl-iskop tal-applikazzjoni tagħhom, ir-regoli nazzjonali tal-ligi privata internazzjonali. Sa kemm ma jinghadx mod ieħor, għandha tapplika l-ligi tal-Istat Membru tal-ftuħ tal-proċedimenti (lex concursus). Din ir-regola ta' kunflitt ta' ligijiet għandha tkun valida kemm għal proċedimenti prinċipali kif ukoll għal proċedimenti lokali; il-lex concursus tiddetermina l-effetti tal-proċedimenti ta' falliment, kemm proċedurali kif ukoll sostantivi, fuq il-persuni u relazzjonijiet legali li jikkonċernawhom. Jirregola il-kondizzjonijiet kollha għal ftuħ, it-twettieq u l-egħluq tal-proċedimenti ta' falliment.”

4 L-Artikolu 3 tar-Regolament Nru 1346/2000, intitolat “Il-ġurisdizzjoni internazzjonali”, jipprovdi:

“1. Il-qrati ta’ l-Istat Membru li fit-territorju tiegħu jkun jinstab iċ-ċentru ta’ l-interessi prinċipali tad-debitur għandu jkollu l-ġurisdizzjoni biex jiftaħ il-proċedimenti ta’ falliment [proċeduri ta’ insolvenza]. Fil-każ ta’ kumpannija jew persuna ġuridika, il-post ta’ l-uffiċju rreġistrat għandu jkun meqjus li huwa iċ-ċentru ta’ l-interessi prinċipali fin-nuqqas ta’ prova għal kuntrarju.

2. Meta iċ-ċentru ta’ l-interessi prinċipali ta’ debitur ikun jinstab fit-territorju ta’ Stat Membru, il-qrati ta’ Stati Membri oħra għandhom ikollhom il-ġurisdizzjoni li jifftu proċedimenti ta’ falliment kontra dak id-debitur fil-każ biss li dak ikollu stabbiliment fit-territorju ta’ dak l-Istat Membru l-iehor. L-effetti ta’ dawk il-proċedimenti għandu jkun ristrett għall-assi tad-debitur li jkunu jinstabu fit-territorju ta’ l-Istat Membru l-iehor.

3. Meta proċediment ta’ falliment jinfethu permezz ta’ paragrafu 1, xi proċedimenti miftuħa sussegwentament permezz ta’ paragrafu 2 għandhom ikunu proċedimenti sekondarji. Dawn il-proċedimenti ta’ l-aħhar għandhom ikun proċedimenti ta’ l-egħluq.

[...]”

5 L-Artikolu 4 ta’ dan ir-regolament, intitolat “Liġi applikabbli”, jipprovdi:

“1. Flief fejn ipprovdut b’mod iehor f’dan ir-Regolament, il-liġi applikabbli għal proċedimenti ta’ falliment [proċeduri ta’ insolvenza] u l-effetti tagħhom għandha tkun dik ta’ l-Istat Membru li fit-territorju tiegħu tinfetaħ tali proċedura, minn hawn ’il quddiem imsemmija bhala l-‘Istat tal-ftuħ tal-proċedimenti’.

2. Il-liġi ta’ l-Istat tal-ftuħ tal-proċedimenti għandha tiddetermina l-kondizzjonijiet tal-ftuħ ta’ dawk il-proċedimenti, il-manjiera tagħhom u l-egħluq tagħhom. Għandu jiddetermina b’mod partikolari:

[...]

f) l-effetti tal-proċedimenti ta’ falliment fuq il-proċedimenti miġjuba minn kredituri individwali, bl-eċċezzjoni ta’ kawżi pendenti;

g) it-talbiet li jkunu ġew ipprezentati kontra l-propjetà tad-debitur u t-trattament tat-talbiet li joriġinaw wara l-ftuħ tal-proċedimenti ta’ falliment;

h) ir-regoli li jirregolaw il-prezentazzjoni, il-verifika u l-ammissjoni tat-talbiet;

[...]

j) il-kondizzjonijiet għal u l-effetti ta’ l-egħluq ta’ proċedimenti ta’ falliment, b’mod partikolari b’komposizzjoni;

k) id-drittijiet tal-kredituri wara l-egħluq ta’ proċedimenti ta’ falliment;

[...]”

6 L-Artikolu 15 tar-Regolament Nru 1346/2000, intitolat “Effetti ta’ proċedimenti ta’ falliment fuq kawżi pendenti”, jipprovdi:

“L-effetti ta’ proċedimenti ta’ falliment [proċeduri ta’ insolvenza] fuq kawżi pendenti li jikkonċernaw assi jew dritt li jkunu ittiegħdu minn għand id-debitur għandhom jiġu regolati biss bil-liġi ta’ l-Istat Membru li fiha il-kawża tkun pendenti.”

- 7 L-Artikolu 20 ta' dan ir-regolament, intitolat "Radd lura u imputazzjoni", jipprovdi:

"1. Kreditur li, wara l-ftuħ tal-proċedimenti msemmija fl-Artikolu 3(1) jakkwista b'xi meżzi, b'mod partikolari permezz ta' infurzar, sodisfazzjoni totali jew parzjali tat-talba tiegħu fuq l-assi li jappartienu lid-debitur li jkun jinsab fit-territorju ta' Stat Membru ieħor, għandu jrodd lura lill-likwidatur dak li jkun akkwista, bla ħsara għall-Artikoli 5 u 7.

2. Sabiex jassigura trattament ugwali mal-kredituri, kreditur li jkun, matul il-proċedimenti ta' falliment [proċeduri ta' insolvenza], akkwista dividend fuq it-talba tiegħu għandu jaqşam fid-distribuzzjoni magħmula fi proċedimenti oħra biss meta kredituri ta' l-istess grad jew kategorija jkunu, f'dawk il-proċedimenti l-oħra, akkwistaw dividend ekwivalenti."

- 8 L-Artikolu 39 tar-Regolament Nru 1346/2000, intitolat "Dritt ta' prezentazzjoni ta' talbiet", huwa fformulat kif ġej:

"Xi kreditur li jkollu r-residenza abitwali tiegħu jew id-domicilju jew l-uffiċju rreġistrat fi Stat Membru apparti minn dak l-Istat tal-ftuħ tal-proċedimenti, inklużi l-awtoritajiet tat-taxxa u awtoritajiet tas-sigurtà soċjali ta' Stati Membri, għandu jkollu d-dritt li jipprezenta talbiet bil-miktub fil-proċedimenti ta' falliment."

Id-dritt Ungeriz

- 9 L-Artikolu 20(3) tal-Liġi Nru XLIX tal-1991, dwar proċeduri ta' falliment u ta' insolvenza (1991. évi XLIX. törvény, a csődeljárásról és a felszámolási eljárásról), jipprovdi:

"Fil-każ ta' nuqqas ta' osservazzjoni tat-terminu previst [minn] din il-liġi, il-kreditur ma jistax jipparteċipa fil-konkluzjoni tal-ftehim u l-effetti tal-ftehim ma jestendux għalih. Il-kreditur li ma jkunx ġie rreġistrat minhabba n-nuqqas ta' osservanza tat-terminu għad-dikjazzjoni tal-krediti, ma jistax jinvoka dan il-kreditu kontra d-debitur, iżda jista' jirreġistra l-kreditu tiegħu, peress li ma jkunx għadu ġie rreġistrat, fil-kuntest ta' proċedura ta' falliment mibdija minn kreditur ieħor. [...]"

Il-fatti fil-kawża prinċipali u d-domandi preliminari

- 10 ENEFI hija kumpannija li s-sede tagħha jinsab l-Ungerija u li, meta seħħew il-fatti fil-kawża prinċipali, kellha stabbiliment fir-Rumanija. Fit-13 ta' Diċembru 2012, inbdiet proċedura ta' insolvenza kontra din il-kumpannija fl-Ungerija li l-ftuħ tagħha ġie nnotifikat lil DGRFP Braşov fis-7 ta' Jannar 2013.
- 11 Matul Jannar 2013, DGRFP Braşov irreġistra żewġ krediti fil-kuntest tal-proċedura ta' insolvenza. Madankollu, fid-dawl tal-fatt li ma kienx osserva t-terminu applikabbli u naqas milli jhallas l-ispejjeż ta' reġistrazzjoni, dawn il-krediti ma setgħux jittieħdu inkunsiderazzjoni fil-kuntest ta' din il-proċedura. DGRFP Braşov ġie informat b'dan fit-2 ta' Mejju 2013.
- 12 Sussegwentement, waqt li l-proċedura ta' insolvenza kienet għadha pendent, DGRFP Braşov wettaq kontroll fiskali fl-istabbilimenti ta' ENEFI fir-Rumanija. Fil-25 ta' Ġunju 2013, DGRFP Braşov hareġ avviż ta' taxxa (iktar 'il quddiem l-"avviż ta' taxxa") dwar dejn dovut relatat mat-taxxa fuq il-valur miżjud (VAT). Madankollu, huwa ma rreġistrax il-kreditu dwar dan l-avviż ta' taxxa fil-kuntest tal-proċedura ta' insolvenza.
- 13 Għall-ewwel, ENEFI ma kkontestatx l-avviż ta' taxxa. Konsegwentement, fis-7 ta' Awwissu 2013, inhareġ titolu eżekuttiv kontriha mill-awtoritajiet Rumeni, li sussegwentement, taw bidu għal proċeduri ta' eżekuzzjoni forzata.

- 14 Qabel l-għeluq tal-proċedura ta' insolvenza fl-Ungerija fis-7 ta' Settembru 2013, ENEFI ipprezentat rikors kontra l-eżekuzzjoni forzata mibdija fir-Rumanija. Fil-fatt, hija kienet tqis li ma kinitx marbuta tħallas il-VAT dovuta konformement mal-avviż ta' taxxa u li l-eżekuzzjoni forzata marbuta miegħu kienet illegali, peress li, fid-data li fiha seħħ il-kontroll fiskali li wassal għall-hruġ tal-avviż ta' taxxa, hija kienet diġà giet sugġetta għal proċedura ta' insolvenza mibdija fl-Ungerija. Konsegwentement, skont ENEFI, DGRFP Braşov kellu jirreġistra l-kreditu tiegħu fil-kuntest tal-imsemmija proċedura ta' insolvenza. Skont id-dritt Ungeriz, li huwa determinanti, konformement mal-Artikolu 4 tar-Regolament Nru 1346/2000, il-kreditu li ma jkunux ġew irreġistrati fil-kuntest tal-proċedura ta' insolvenza fil-prinċipju jiddekadu.
- 15 F'dawn iċ-ċirkustanzi, it-Tribunalul Mureş (qorti reġjonali ta' Mureş, ir-Rumanija), iddeċidiet li tissospendi l-proċeduri quddiemha u li tagħmel lill-Qorti tal-Ġustizzja d-domandi preliminari li ġejjin:
- “1) Fil-kuntest tal-interpretazzjoni tal-Artikolu 4(1) u (2)(f) u (k) tar-Regolament tal-Kunsill (KE) Nru 1346/2000, dwar proċedimenti ta' falliment [proċeduri ta' insolvenza], l-effetti tal-proċeduri ta' insolvenza previsti mil-liġi tal-Istat tal-ftuħ tal-proċeduri jistgħu jinkludu, fir-rigward ta' kreditur li ma pparteċipax fil-proċeduri ta' insolvenza, id-dekadenza mid-dritt li jieħu azzjoni sabiex jinforza l-kreditu tiegħu fi Stat Membru ieħor jew is-sospensjoni tal-eżekuzzjoni forzata ta' tali kreditu f'dan l-Istat Membru l-ieħor?
- 2) Hija rilevanti f'dan ir-rigward in-natura fiskali tal-kreditu li huwa s-sugġett ta' eżekuzzjoni forzata fi Stat Membru differenti mill-Istat tal-ftuħ tal-proċeduri?”

Fuq id-domandi preliminari

Fuq l-ewwel domanda

- 16 Permezz tal-ewwel domanda tagħha, il-qorti tar-rinviju essenzjalment tistaqsi jekk l-Artikolu 4 tar-Regolament Nru 1346/2000 għandux jiġi interpretat fis-sens li jaqgħu fil-kamp ta' applikazzjoni tiegħu d-dispożizzjonijiet tad-dritt intern tal-Istat tal-ftuħ tal-proċedura, li fir-rigward ta' kreditur li ma jkunx ipparteċipa fl-imsemmija proċedura ta' insolvenza, jipprevedu d-dekadenza tad-dritt li jiġi inforzat il-kreditu tiegħu jew is-sospensjoni tal-eżekuzzjoni forzata ta' tali kreditu fi Stat Membru ieħor.
- 17 F'dan ir-rigward, mill-Artikolu 4(1) tar-Regolament Nru 1346/2000 jirriżulta l-ewwel nett, bla ħsara għal dispożizzjoni kuntrarja f'dan ir-regolament, li l-liġi applikabbli għall-proċedura ta' insolvenza u għall-effetti tagħha hija dik tal-Istat tal-ftuħ (iktar 'il quddiem il-*“lex fori concursus”*). Għalhekk, kif jirriżulta mill-premessa 23 tal-imsemmi regolament, il-*lex fori concursus* tiddetermina l-effetti kollha tal-proċedura ta' insolvenza, kemm jekk proċedurali kif ukoll jekk sostantivi, fuq il-persuni u r-relazzjonijiet legali kkonċernati.
- 18 B'mod iktar speċifiku, l-Artikolu 4(2)(g) u (h) tar-Regolament Nru 1346/2000 jipprovdi li l-*lex fori concursus* tiddetermina liema krediti għandhom jiġu rreġistrati kontra d-debitur, l-ipproċessar tal-kreditu li jinbtu wara l-ftuħ tal-proċedura ta' insolvenza kif ukoll ir-regoli dwar il-produzzjoni, il-verifika u l-ammissjoni tal-kreditu. Madankollu, sabiex dawn id-dispożizzjonijiet ma jiċċaħdux mill-effett utli tagħhom, il-konsegwenzi ta' nuqqas ta' osservazzjoni tar-regoli tal-*lex fori concursus* dwar ir-reġistrazzjoni tal-kreditu u, b'mod partikolari, tat-termini previsti f'dan ir-rigward għandhom ukoll jiġu evalwati abbażi tal-imsemmija *lex fori concursus* (ara, b'analogija, is-sentenza tal-10 ta' Diċembru 2015, Kornhaas, EU:C:2015:806, punt 19).

- 19 Fir-rigward tal-effetti tal-għeluq ta' proċedura ta' insolvenza, b'mod partikolari permezz ta' ftehim, kif ukoll tad-drittijiet ta' kredituri wara l-għeluq tal-proċedura ta' insolvenza, hemm lok li jitfakkar li dawn l-effetti u dawn id-drittijiet, kif ipprovdut esplicitament fl-Artikolu 4(2)(j) u (k), huma wkoll iddeterminati mil-*lex fori concursus*.
- 20 Filwaqt li huwa minnu, f'dan ir-rigward, li l-Artikolu 4(2) tar-Regolament Nru 1346/2000, li jinkludi lista ta' materji li jaqgħu taħt il-*lex fori concursus*, ma jirreferix speċifikament għall-kredituri li ma pparteċipawx fil-proċedura ta' insolvenza u konsegwentement, għall-effetti ta' din il-proċedura, jew tal-għeluq tagħha, fuq id-drittijiet ta' dawn il-kredituri, ma għandu jkun hemm madankollu ebda dubju li dawn l-effetti għandhom ukoll jiġu evalwati abbażi tal-imsemmija *lex fori concursus*.
- 21 Fil-fatt, minn naħa, il-lista ta' materji li jaqgħu fil-kamp ta' applikazzjoni tal-Artikolu 4 tar-Regolament Nru 1346/2000, li tinsab fil-paragrafu 2 tiegħu, ma hijiex eżawrjenti, kif jirriżulta mit-termini tagħha stess, jiġifieri mill-użu tat-terminu "b'mod partikolari".
- 22 Min-naħa l-oħra, għandu jiġi kkonstatat li interpretazzjoni li skontha l-*lex fori concursus* tiddetermina l-effetti tal-għeluq ta' proċedura ta' insolvenza, b'mod partikolari bi ftehim, u d-drittijiet ta' kredituri wara dan l-għeluq, iżda mhux l-effetti tad-drittijiet tal-kredituri li ma pparteċipawx f'din il-proċedura, ikollha r-riskju li tippreġudika serjament l-effiċjenza tal-imsemmija proċedura.
- 23 L-interpretazzjoni msemmija fil-punt 22 ta' din is-sentenza għandha bħala konsegwenza li l-kredituri li ma jipparteċipawx fil-proċedura ta' insolvenza jistgħu, wara l-għeluq tal-proċedura, jitolbu l-ammont kollu tal-krediti tagħhom, li għalhekk ikun jagħti lok għal inugwaljanza fit-trattament bejn il-kredituri. Barra minn hekk, u fuq kollox, din l-interpretazzjoni tkun timplika l-isfratt ta' kwalunkwe ftehim jew miżura oħra paragonabbli ta' rkurpru tad-debitur, sa fejn dan tal-aħhar, li għandu jwieġeb għall-krediti tal-kredituri li ma jkunux ipparteċipaw fil-proċedura ta' insolvenza, ma jkollux il-mezzi neċessarji sabiex iħallas, konformement ma' tali ftehim jew ma' kwalunkwe miżura oħra, id-dejn dovut lil kredituri oħra, peress li dan id-dejn huwa ġeneralment riprogrammat u/jew imnaqqas skont il-mezzi finanzjarji li jkollu effettivament id-debitur.
- 24 Għal raġunijiet parzjalment simili, għandu jiġi miċhud l-argument, ipprezentat mill-qorti tar-rinviju f'dan il-kuntest, li jipprovdli li dispożizzjoni tal-*lex fori concursus* applikabbli għal proċedura ta' insolvenza prinċipali, li tillimita jew teskludi l-possibbiltà li jiġi inforzat kreditu li ma jkunx ġie rreġistrat fil-kuntest ta' din il-proċedura, tostakola l-possibbiltà, prevista fir-Regolament Nru 1346/2000, li ssir talba għall-ftuħ ta' proċeduri ta' insolvenza sekondarji.
- 25 Fil-fatt, minn naħa, tali dispożizzjoni tal-*lex fori concursus*, kuntrarjament għal dak li jidher li tqis il-qorti tar-rinviju, ma tostakolax il-ftuħ, bħala tali, ta' proċedura ta' insolvenza sekondarja, iżda biss l-ammissjoni ta' talba, intiza għall-ftuħ ta' tali proċedura, imressqa minn kreditur li ma jkunx osserva t-terminu għar-reġistrazzjoni tal-kreditu tiegħu, kif stabbilit mil-*lex fori concursus* applikabbli għall-proċedura ta' insolvenza prinċipali. Kuntrarjament, kull talba mressqa minn kreditur li tikkonsisti fi kreditu li ma jkunx għadu ddekada, jew li tkun tressqet mill-istralċjarju tal-proċedura ta' insolvenza prinċipali, tibqa' ammissibbli.
- 26 Min-naħa l-oħra, minkejja li r-Regolament Nru 1346/2000 jipprovdli, taħt ċerti kundizzjonijiet, il-possibbiltà ta' ftuħ ta' proċedura ta' insolvenza sekondarja, il-Qorti tal-Ġustizzja diġà fakkret li l-ftuħ ta' tali proċedura li, konformement mal-Artikolu 3(3) tal-imsemmi regolament, għandha tkun proċedura ta' stralċ, għandha r-riskju li tmur kontra l-għan ta' proċedura prinċipali ta' natura protettiva u li dan ir-regolament għalhekk jistabbilixxi ċertu numru ta' regoli mandatorji ta' koordinament intizi li jiżguraw, kif imsemmi fil-premessa 12 tiegħu, il-bżonn ta' unità fi hdan l-Unjoni Ewropea. F'din is-sistema, meta mqabbla mal-proċedura sekondarja, il-proċedura prinċipali tokkupa rwol predominanti, kif huwa speċifikat fil-premessa 20 tar-regolament (ara, f'dan is-sens, is-sentenza tat-22 ta' Novembru 2012, Bank Handlowy u Adamiak, C-116/11, EU:C:2012:739, punti 59 u 60).

- 27 Fir-rigward ta' dan ir-rwol predominanti tal-proċedura ta' insolvenza prinċipali, jidher li huwa kompletament koerenti li legiżlazzjoni nazzjonali tista', permezz tad-dekadenza tal-krediti rreġistrati barra mit-terminu, teskludi kull talba, imressqa mill-persuni li għandhom dawn il-krediti, intiża għall-ftuħ ta' proċedura ta' insolvenza sekondarja, fid-dawl tal-fatt li tali ftuħ jippermetti li tiġi evitata d-dekadenza prevista fil-*lex fori concursus*. Barra minn hekk, b'analogija mal-premessi msemmija fil-punt 23 ta' din is-sentenza, tali legiżlazzjoni tippermetti li jiġi evitat li kreditur li ma jkunx ipparteċipa fil-proċedura ta' insolvenza prinċipali jista' jisfratta ftehim jew miżura oħra paragonabbli ta' rkurpru tad-debitur, adottata fil-kuntest ta' din il-proċedura, billi jitlob il-ftuħ ta' proċedura ta' insolvenza sekondarja.
- 28 Fid-dawl tal-punti preċedenti, hemm għaldaqstant lok li jitqies li dispożizzjoni tad-dritt intern tal-Istat tal-ftuħ, li tipprovi, fir-rigward ta' kreditur li ma jkunx ipparteċipa fil-proċedura ta' insolvenza, id-dekadenza tad-dritt li jinforza l-kreditu tiegħu, taqa' taħt l-Artikolu 4 tar-Regolament Nru 1346/2000.
- 29 Sussegwentement, fir-rigward tal-konklużjoni fil-punt 28 ta' din is-sentenza, hemm lok li jitqies li l-*lex fori concursus* tista' wkoll tipprevedi s-sospensjoni tal-eżekuzzjoni forzata ta' kreditu li ma jkunx ġie rreġistrat fit-termini stabbiliti. Fil-fatt, kif sostna l-Avukat Ġenerali fil-punti 46 u 47 tal-konklużjonijiet tiegħu, peress li d-dekadenza tal-krediti mhux irreġistrati hija, fil-prinċipju, permessa, ir-Regolament Nru 1346/2000 għandu, *a fortiori*, jippermetti wkoll regola tal-*lex fori concursus* li hija limitata għas-sospensjoni tal-proċedura ta' eżekuzzjoni forzata relatata ma' dawn il-krediti.
- 30 Barra minn hekk, għandu jingħad ukoll li, peress li r-Regolament Nru 1346/2000 ma jarmonizzax it-termini stabbiliti għar-reġistrazzjoni tal-kreditu fil-każijiet ta' insolvenza li jaqgħu fil-kamp ta' applikazzjoni tiegħu, huwa l-ordinament ġuridiku intern ta' kull Stat Membru li għandu jstabbilixxihom, skont il-prinċipju tal-awtonomija proċedurali, bil-kundizzjoni madankollu li r-regoli marbuta miegħu ma jkunx inqas favorevoli minn dawk li jirregolaw sitwazzjonijiet simili suġġetti għad-dritt intern (prinċipju ta' ekwivalenza) u li ma jrendux impossibbli fil-prattika jew eċċessivament diffiċli l-eżerċizzju ta' drittijiet mogħtija mid-dritt tal-Unjoni (prinċipju ta' effettività) (ara, f'dan is-sens, is-sentenza tal-15 ta' Ottubru 2015, Nike European Operations Netherlands, C-310/14, EU:C:2015:690, punt 28 u l-ġurisprudenza ċċitata). Fin-nuqqas ta' indikazzjonijiet suffiċjenti f'dan ir-rigward, li jirriżultaw, b'mod partikolari, mill-osservazzjonijiet tal-partijiet, hija l-qorti tar-rinviju li għandha tivverifika jekk dawn il-kriterji humiex issodisfatti fir-rigward tal-Artikolu 20(3) tal-Liġi Nru XLIX tal-1991.
- 31 Fl-aħħar nett, għandu jiġi kkonstatat li l-konklużjoni fil-punti 28 u 29 ta' din is-sentenza ma hijiex ikkonfutata mill-fatt li l-Artikolu 15 tar-Regolament Nru 1346/2000 jipprovi li l-effetti tal-proċedura ta' insolvenza fuq "kawża pendenti" li tikkonċerna beni jew dritt li jiġi żvestit minnu debitur huma rregolati esklużivament mil-liġi tal-Istat Membru li fih tkun pendenti din il-kawża.
- 32 Fil-fatt, din id-dispożizzjoni għandha tinqara flimkien mal-Artikolu 4(2)(f) tar-Regolament Nru 1346/2000, li jaqgħmel distinzjoni bejn il-"kawżi pendenti" u proċeduri oħra mressqa minn kredituri individwali. Għaldaqstant, l-effetti tal-proċedura ta' insolvenza fuq proċeduri mressqa minn kredituri individwali oħra għajr "kawżi pendenti" huma fi kwalunkwe każ irregolati biss mil-*lex fori concursus*. Kif sostna l-Avukat Ġenerali fil-punti 67 sa 78 tal-konklużjonijiet tiegħu, il-proċeduri intiżi għall-eżekuzzjoni forzata ta' kreditu jaqgħu taħt din l-aħħar kategorija.
- 33 Fir-rigward ta' dan l-aħħar punt, għandu jingħad ukoll li r-Regolament Nru 1346/2000 huwa bbażat fuq il-prinċipju li r-rekwiżit ta' ugwaljanza fit-trattament tal-kredituri, sottostanti *mutatis mutandis* kull proċedura ta' insolvenza, jipprekludi, b'mod ġenerali, proċeduri individwali permezz ta' proċeduri ta' eżekuzzjoni forzata, li jitressqu u jiżvolġu waqt li tkun pendenti proċedura ta' insolvenza kontra d-debitur. Għaldaqstant, l-Artikolu 20(1) tar-Regolament Nru 1346/2000 jeżiġi li kreditur li jikseb

“b’mod partikolari permezz ta’ infurzar”, sodisfazzjon tal-kreditu tiegħu fuq il-beni tad-debitur li jkunu jinsabu fit-territorju ta’ Stat Membru għajr l-Istat Membru tal-ftuħ, għandu jrodd lura lill-istralċjarju dak li jkun kiseb.

- 34 Ikun kontradittorju li l-Artikolu 15 tar-Regolament Nru 1346/2000 jiġi interpretat fis-sens li jkopri wkoll il-proċeduri ta’ eżekuzzjoni forzata, bil-konsegwenza li l-effetti tal-ftuħ ta’ proċedura ta’ insolvenza jkunu għalhekk jaqgħu taħt il-liġi tal-Istat Membru fejn tkun pendenti tali proċedura ta’ eżekuzzjoni forzata, filwaqt li, parallelment, l-Artikolu 20(1) ta’ dan ir-regolament, billi jeżiġi b’mod esplicitu r-radd lura lill-istralċjarju ta’ dak li jkun inkiseb b’“infurzar”, iċaħhad l-Artikolu 15 mill-effett utli tiegħu.
- 35 Konsegwentement, hemm lok li jitqies li l-proċeduri ta’ eżekuzzjoni forzata ma jaqgħux fil-kamp ta’ applikazzjoni tal-Artikolu 15 tar-Regolament Nru 1346/2000.
- 36 Fid-dawl tal-punti preċedenti, ir-risposta li għandha tingħata għall-ewwel domanda għandha tkun li l-Artikolu 4 tar-Regolament Nru 1346/2000 għandu jiġi interpretat fis-sens li jaqgħu taħt il-kamp ta’ applikazzjoni tiegħu d-dispożizzjoniet tad-dritt intern tal-Istat tal-ftuħ li jipprovdu, fir-rigward ta’ kreditur li ma jkunx ipparteċipa fil-proċedura ta’ insolvenza, id-dekadenza tad-dritt li jinforza l-kreditu tiegħu jew is-sospensjoni tal-eżekuzzjoni forzata ta’ dan il-kreditu fi Stat Membru ieħor.

Fuq it-tieni domanda

- 37 Permezz tat-tieni domanda tagħha, il-qorti tar-rinviju essenzjalment tistaqsi jekk in-natura fiskali tal-kreditu li huwa s-sugġett ta’ eżekuzzjoni forzata fi Stat Membru ieħor għajr l-Istat tal-ftuħ hiji rilevanti għar-risposta li għandha tingħata għall-ewwel domanda preliminari.
- 38 F’dan ir-rigward, il-premessa 21 tar-Regolament Nru 346/2000 tipprovdi li kull kreditur, li jkollu r-residenza abitwali, id-domicilju jew is-sede tiegħu fl-Unjoni, għandu jkollu d-dritt li jirreġistra l-kreditu tiegħu f’kull proċedura ta’ insolvenza pendenti fl-Unjoni fir-rigward ta’ beni tad-debitur, u li dan għandu japplika wkoll għall-awtoritajiet fiskali u għall-organi tas-sigurtà soċjali. Madankollu, din il-premessa tipprovdi wkoll li, għall-finijiet tal-ugwaljanza fit-trattament tal-kredituri, għandu jkun hemm koordinazzjoni tad-distribuzzjoni tal-qligħ. B’kunsiderazzjoni għal dan, l-Artikolu 39 ta’ dan ir-regolament essenzjalment jipprovdi li l-awtoritajiet fiskali tal-Istati Membri għajr l-Istat tal-ftuħ għandhom id-dritt, b’hal kull kreditur li għandu r-residenza abitwali, id-domicilju jew is-sede tiegħu fi Stat Membru ieħor għajr l-Istat tal-ftuħ, jirreġistraw il-kreditu tagħhom bil-miktub fil-proċedura ta’ insolvenza.
- 39 Għaldaqstant, minn dawn id-dispożizzjonijiet jirriżulta li, minn naħa, ir-Regolament Nru 1346/2000 jipprekludi dispożizzjonijiet nazzjonali li jeskludu li l-kreditu ta’ awtoritajiet fiskali ta’ Stati Membri għajr l-Istat tal-ftuħ jiġu rreġistrati fil-kuntest tal-proċedura ta’ insolvenza. Min-naħa l-oħra, mill-istess dispożizzjonijiet jirriżulta li dan ir-regolament ma jagħmel ebda distinzjoni bejn il-kreditu tad-dritt privat u dawk tad-dritt pubbliku.
- 40 F’dawn iċ-ċirkustanzi, hemm lok li jiġi kkonstatat li d-dispożizzjonijiet tar-Regolament Nru 1364/2000 ma jagħtux status preferenzjali lil kreditu ta’ awtoritajiet fiskali ta’ Stat Membru għajr l-Istat Membru tal-ftuħ, fis-sens li dawn għandhom ikunu jistgħu jiġu sugġetti għal proċedura ta’ eżekuzzjoni forzata anki wara l-ftuħ ta’ proċedura ta’ insolvenza. Konsegwentement, fir-rigward tal-fatti inkwistjoni fil-kawża prinċipali, il-fatt li l-kreditu li huma s-sugġett tal-proċedura ta’ eżekuzzjoni forzata huma kreditu ta’ natura fiskali ma jimplikax li, minhabba dan, huma jaqgħu taħt id-dritt intern Rumen biss, jew li l-effetti previsti mil-*lex fori concursus*, f’dan il-każ mid-dritt ta’ insolvenza Ungeriz, ma jestendux għalihom.

- 41 F'dawn iċ-ċirkustanzi, ir-risposta li għandha tinghata għat-tieni domanda għandha tkun li n-natura fiskali tal-kreditu li jkun is-suġġett ta' eżekuzzjoni forzata fi Stat Membru għajr l-Istat tal-ftuħ, f'sitwazzjoni bħal dik inkwistjoni fil-kawża prinċipali, ma hijiex rilevanti għar-risposta mogħtija għall-ewwel domanda.

Fuq l-ispejjeż

- 42 Peress li l-proċedura għandha, fir-rigward tal-partijiet fil-kawża prinċipali, in-natura ta' kwistjoni mqajma quddiem il-qorti tar-rinviju, hija din il-qorti li tiddeċiedi fuq l-ispejjeż. L-ispejjeż sostnuti għas-sottomissjoni tal-osservazzjonijiet lill-Qorti tal-Ġustizzja, minbarra dawk tal-imsemmija partijiet, ma jistgħux jithallsu lura.

Għal dawn il-motivi, Il-Qorti tal-Ġustizzja (Il-Ħames Awla) taqta' u tiddeċiedi:

- 1) **L-Artikolu 4 tar-Regolament tal-Kunsill (KE) Nru 1346/2000, tad-29 ta' Mejju 2000, dwar proċedimenti ta' falliment, għandu jiġi interpretat fis-sens li jaqgħu taħt il-kamp ta' applikazzjoni tiegħu d-dispożizzjoniet tad-dritt intern tal-Istat Membru li fit-territorju tiegħu tkun miftuħa proċedura ta' insolvenza, li jipprovdu, fir-rigward ta' kreditur li ma jkunx ipparteċipa fil-proċedura ta' insolvenza, id-dekadenza tad-dritt li jinforza l-kreditu tiegħu jew is-sospensjoni tal-eżekuzzjoni forzata ta' dan il-kreditu fi Stat Membru ieħor.**
- 2) **In-natura fiskali tal-kreditu li jkun is-suġġett ta' eżekuzzjoni forzata fi Stat Membru għajr dak li fit-territorju tiegħu tkun miftuħa proċedura ta' insolvenza, f'sitwazzjoni bħal dik inkwistjoni fil-kawża prinċipali, ma hijiex rilevanti għar-risposta mogħtija għall-ewwel domanda.**

Firem